

Sygn. akt III AUa 361/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jerzy Andrzejewski
Sędziowie:	SSA Alicja Podlewska SSA Grażyna Czyżak (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2016 r. w Gdańsku

sprawy H. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek apelacji H. S. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 listopada 2015 r., sygn. akt IV U 420/15

oddala apelację.

SSA Alicja Podlewska SSA Jerzy Andrzejewski SSA Grażyna Czyżak

Sygn. akt III AUa 361/16

UZASADNIENIE

H. S. (1) wywiódł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 5.06.2015 r., odmawiającej mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wnioskodawca zakwestionował ocenę wykonywania przez niego pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dokonaną przez organ rentowy u kilku pracodawców, a to: B. (...) S., (...), (...) Sp. z o.o., E. W. S. w C., B. F., T. oraz służby wojskowej. Zdaniem ubezpieczonego legitymuje się on wymaganym okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a także spełnia pozostałe przesłanki do nabycia świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał całkowicie zaskarżoną decyzję i wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie spełnił wszystkich przesłanek do nabycia świadczenia. Nie wykazał bowiem wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach bądź szczególnym charakterze co najmniej

15 lat oraz po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ wskazał, że do okresu pracy w szczególnych warunkach zaliczył ubezpieczonemu okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w A. w okresie od 15.04.1981r. do 8.06.1986r. jako kierowca samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, okres zatrudnienia u H. O. w okresie od 18.10.1999r. do 31.03.202r. jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony (zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 21.11.2014r. w sprawie IV U 528/14), oraz okres zatrudnienia w B. F.B. w okresie od 21.10.2008r. do 31.12.2008r. jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Łącznie zaliczony okres to 7 lat 9 m-cy i 19 dni.

Natomiast organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu jako pracy w szczególnych warunkach następujących okresów zatrudnienia:

1. od 8.12.1975r. do 25.04.1976r. w (...) w A. na stanowisku mechanika kierowcy, ponieważ nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych;

2. od 13.11.2006r. do 29.03.2008r. w (...) w B. ponieważ w świadectwie z dnia 24.04.2008r. istnieją sprzeczności: w pkt 2 wskazano, iż od dnia 1.03.2008r. ubezpieczony wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony zaś w pkt 8 że wykonywał pracę w warunkach szczególnych kierowcy samochodu ciężarowego o dcc powyżej 3,5 tony od 13.11.2006r. do 29.03.2008r.;

3. od 23.05.2008r. do 22.08.2008r. w (...) Sp. z o.o. w Ł. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych, ponieważ w świadectwie nie wskazano, że praca wykonywana była w warunkach szczególnych;

4. od 1.01.2009r. do 20.01.2009r. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, ponieważ stanowisko to nie jest wymienione w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych;

5. od 1.12.2010r. do 30.11.2011r. i od 1.02.2013r. do 12.02.2004r. w E. W. S. w C. na stanowisku opiekun sprostowane na kierowca autobusu powyżej 15 osób, opiekun, ponieważ płatnik nie złożył do ZUS informacji o wykonywaniu przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych, ponadto nie wskazał w świadectwach, że praca była wykonywana w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wyrokiem z dnia 27.11.2015r. Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach:

H. S. (1) urodził się dnia (...) W dniu 7.05.2015r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę pomostową.

W okresie od 25.10.1970r. do 16.10.1975r. H. S. (1) odbywał zasadniczą długoterminową służbę wojskową. W tym czasie uzyskał uprawnienia i pełnił następnie służbę jako operator sprzętu gaśnicowego (4 lata 11 m-cy i 21 dni).

W okresie od 8.12.1975r. do 25.04.1976r. (4 m-ce i 17 dni) H. S. (1) był zatrudniony w Zakładach (...) (...) w A. na stanowisku mechanika kierowcy żurawia samojezdnego marki K. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W okresie od dnia 26.04.1976r. do dnia 30.11.1978r. ubezpieczony był zatrudniony w Związku Spółdzielni (...) w C. na stanowisku kierowcy.

W okresie od 1.12.1978r. do 30.10.1980r. ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku kierowcy i pracownika gospodarczego wC. w C..

W okresie od 15.04.1981r. do 8.06.1986r. (5 lat 2 m-ce i 23 dni) ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w A. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wymienionym w wykazie A dział VIII poz. 2 Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z

dnia 9 maja 1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach pracy resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego.

Od dnia 9.06.1986r. do 14.08.1989r. (tj. 3 lata 2 m-ce i 5 dni) ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych w A. z siedzibą w S.. Początkowo pracował jako kierowca, a następnie od 2.10.1986r. jako kierownik (...) nr (...) w W.. W czasie zatrudnienia na stanowisku kierownika (...) w dniu 1.03.1988r. zawarto z ubezpieczonym umowę zlecenia na czas nieokreślony, w ramach której powierzono mu za dodatkowym wynagrodzeniem obowiązki związane z wydawaniem i rozliczaniem pracowników (...) w W. z paliw tj. oleju napędowego, smarów, olejów. Wcześniej ubezpieczony od marca 1987r. prowadził magazyn paliw bez dodatkowego wynagrodzenia (łącznie 2 lata 5 m-cy i 13 dni). Do obowiązków kierownika (...) należało koordynacja pracy zatrudnionych, rozdział obowiązków, kontrola wykonywania obowiązków pracowniczych, przyjmowanie zleceń na usługi rolnicze i okołorolnicze, dystrybucja i wydawanie środków ochrony roślin dla rolników i pracowników (...). Czynności związane z dystrybucją paliw i środków ochrony roślin zajmowały kierownikowi ok. połowę czasu pracy.

Od 14.08.1989r. do 18.08.1990r. H. S. (1) był zatrudniony jako kierownik (...) w S. M.w C..

Od 15.03.1992r. do 15.01.1993r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) SA Oddział w T. jako kierownik biura terenowego.

Od 1.12.1993r. do 10.12.1996r. ubezpieczony był zatrudniony jako kierownik klubu rozrywki, kierownik kina w E. B., jednocześnie w okresie od 30.07.1994r. do 14.10.1996r. pracował jako kierownik salonu gier w C. w przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K..

Od 25.09.1997r. do 31.01.1998r. ubezpieczony pracował w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...) w C. na stanowisku mechanik-diagnosta.

W okresie od 18.10.1999r. do 31.03.2002r. (2 lata 5 m-cy i 13 dni) H. S. (1) był zatrudniony u H. O. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy .

W okresie 1.11.2004r. - 31.01.2005r. ubezpieczony wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z (...) W. S.. W ramach tej umowy ubezpieczony świadczył usługi przewozu autokarem zleceniodawcy.

Od 1.08.2005r. do 23.09.2005r. (1 m-c i 23 dni) ubezpieczony zatrudniony był u A. Ś. (...) na stanowisku kierowcy.

Od 1.01.2006r. do 21.10.2006r. (o lat 10 m-cy i 20 dni) ubezpieczony był zatrudniony u J. K. (1) i J. K. (2), wspólników spółki cywilnej pod szyldem Przedsiębiorstwo (...) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony. W tej firmie przewoził papier, sklejkę, stal, elektronikę.

Od 13.11.2006r. do 24.04.2008r. (1 rok 5 m-cy i 11 dni) H. S. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w B. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

W ramach tego zatrudnienia przewoził blachę i opony. W następujących okresach wykonywał pracę na powierzonych mu pojazdach:

-od 13 do 23.11.2006r. – ciągnik siodłowy marki I., (...), nr rej. (...);

- w dniach: 27.11.- 8.12.2006r., 2 – 8. 01.2007r., 11.01.-2.03.2007r., 8-22.03.2007r. – ciągnik siodłowy I. (...);

- w dniach: 23.03.-14.05.2007r., 23.05.-5.06.2007r., 11-22.06.2007r., 3-12.07.2007r., 19.08.-13.09.2007r., 25.09.-3.10.2007r., 10.10-28.11.2007r., 9-22.12.2007r., 4-28.01.2008r., 4-20.02.2008r., 25.02-29.03.2008r. – ciągnik siodłowy (...).

Od 23.05.2008r. do 22.08.2005r. (3 m-ce) H. S. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w firmie (...) Sp. z o.o. w Ł. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5

tony wym. w wykazie A Dział VIII poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Od 21.10.2008r. do 20.01.2009r. (3 m-ce) ubezpieczony pracował w firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. na stanowisku kierowcy w ruchu międzynarodowym i w tym czasie wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wym. w wykazie A Dział VIII poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r.

Od 1.12.2010r. do 30.11.2011r. (1 rok) ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Firmie (...) na stanowisku kierowca autobusu o ilości miejsc siedzących powyżej 15, opiekun.

Następnie w okresie od 1.02.2013r. do 12.02.2014r. (1 rok 12 dni) ubezpieczony został zatrudniony u W. S. w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca.

W czasie tego zatrudnienia ubezpieczony wykonywał pracę jako kierowca autobusu o ilości miejsc siedzących powyżej 15, opiekun.

W okresach od 10.03.2009r. do 31.12.2009r., od 1.01.2010r. do 9.03.2010r., od 7.06.2010r. do 30.11.2010r., od 10.12.2011r. do 31.12.2011r., od 1.01.2012r. do 9.12.2012r., od 21.02.2014r. do 31.12.2014r., od 1.01.2015r. do 20.02.2015r. H. S. (1) był zarejestrowany jako osoba bezrobotna i pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

Decyzją z dnia 5.06.2015r. (...) Oddział w T. odmówił H. S. (1) prawa do emerytury pomostowej. Organ ustalił, że ubezpieczony legitymuje się okresami składkowymi i nieskładkowymi w wymiarze 34 lata 8 m-cy i 11 dni, w tym 7 lat 9 m-cy i 19 dni pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

Powyżej ustalony stan faktyczny Sąd I instancji oparł na materiale dowodowym zgromadzonym w trakcie trwania postępowania administracyjnego przed organem rentowym i ujawnionym na rozprawie w postaci dokumentów zebranych w aktach organu oraz dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych ubezpieczonego z zakładów: B., (...), A., M., E. (...). Przedmiotowy materiał Sąd uznał za rzetelny i wiarygodny. Strony bowiem w trakcie postępowania nie kwestionowały jego prawdziwości, a jedynie odmiennie go interpretowały oraz wyprowadzały z niego odmiennie konkluzje o charakterze tak faktycznym, jak i jurydycznym. Nadto częściowo ustalenia swe Sąd poczynił w oparciu o zeznania świadków oraz w oparciu o zeznania ubezpieczonego. Zeznania ubezpieczonego stanowiły jednak dla Sądu częściowo tylko wiarygodne źródło dowodu, w takim zakresie w jakim znalazły potwierdzenie w dokumentach lub zeznaniach wskazanych przezeń świadków.

Przystępując do rozważań w sprawie należy przede wszystkim wskazać podstawę prawną roszczenia będącego przedmiotem rozpoznawanej sprawy.

Żądaniem wnioskodawcy było objęte świadczenie uregulowane w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 965; dalej: ustawy pomostowa).

Zdaniem Sądu Okręgowego, H. S. (1) bezspornie spełnił warunki przewidziane w art. 4 ust. 1, 3, 4, 5 i 7 ustawy pomostowej tj. urodził się po 31.12.1948r., ukończył 60 lat, ma okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący ponad 34 lata, przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS – bezspornie zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w A. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (łącznie 5 lat 2 m-ce i 23 dni) oraz zatrudnienie w zakładzie (...) również na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego we Włocławku z 21.11.2014r. sygn. akt IV P 528/14; 2 lata 5 m-cy i 13 dni) oraz rozwiązano z nim stosunek pracy. Sporne natomiast pozostawało czy spełnił warunki określone w art. 4 ust. 2 i 6 ustawy. Konieczne zaś jest by wszystkie przesłanki spełnione były łącznie.

Organ rentowy ustalił, że ubezpieczony legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze tylko 7 lat 9 m-cy i 19 dni. Zakwestionował tym samym rodzaj pracy ubezpieczonego jako wykonywanej w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z 17.12.1998r. (dalej jako ustawa emerytalna) w następujących zakładach: (...) w A. (4m-ce i 17 dni), w (...) w B. (1 rok 4 m-ce i 16 dni), w (...) Sp. z o.o. w Ł. (3 m-ce), w zakładzie (...) (3 m-ce), wE. (...) W. S. w C. (2 lata 10 dni) oraz w (...) w S..

Odnosząc się do okresu odbywania przez ubezpieczonego długoterminowej służby wojskowej w wymiarze 4 lat 11 m-cy i 21 dni, Sąd I instancji wskazał, iż zgodnie z art. 108 ust.1 -3 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej w brzmieniu obowiązującym w dniu 16.10.1975r. stanowił, że okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy. Okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia również żołnierzom podejmującym zatrudnienie, którzy przed powołaniem do tej służby nie byli zatrudnieni albo po jej odbyciu podjęli zatrudnienie w innym zakładzie pracy lub w innej gałęzi pracy. Warunkiem zaliczenia okresu odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia jest zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 (powrót do pracy – nie dotyczy ubezpieczonego) lub art. 107 ust. 1.

Art. 107 ust. 1 ustawy stanowił, że żołnierze zwolnieni z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, którzy przed powołaniem do tej służby nie byli zatrudnieni albo z ważnych przyczyn nie podjęli zatrudnienia wykonywanego przed powołaniem, mogą zgłosić się w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej do właściwego do spraw zatrudnienia organu prezydium powiatowej rady narodowej z wnioskiem o zatrudnienie ich stosownie do posiadanych kwalifikacji.

Zgodnie z art. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 22.11.1968r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U.1968.44.318 ze zm.) żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 2-4, wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. § 7 ust. 1 cyt. rozporządzenia stanowił, iż żołnierzowi, który z ważnych przyczyn nie podjął poprzedniego zatrudnienia albo przed powołaniem do służby nie był zatrudniony, wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakresie uprawnień określonych w § 5 ust. 1, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej zgłosił do urzędu właściwego terenowego organu administracji państwowej wniosek o skierowanie do pracy i na podstawie tego skierowania podjął pracę albo podjął pracę w tym terminie bez skierowania tego urzędu.

Z zebranych dowodów wynika, że ubezpieczony został zwolniony ze służby 16.10.1975r. zaś skierowanie do pracy w B. z Urzędu Miejskiego w A. otrzymał dopiero w dniu 2 grudnia 1975r. Nawet jeśli przyjąć, że H. S. zgłosił się wcześniej do urzędu zatrudnieni z wnioskiem o skierowanie do pracy, to i tak nie można uznać, że zrobił to w ciągu 30 dni od zwolnienia ze służby. Z zachowanego w aktach osobowych skierowania wynika, że stanowisko pracy, na które skierowano ubezpieczonego, było zgłoszone od 27.11.1975r., gdyby więc H. S. był zgłoszony do urzędu zatrudnienia wcześniej, przed 2.12.1975r., to również wcześniej byłby skierowany do pracy w B.. Logiczne rozumowanie wskazuje zatem, że ubezpieczony nie zachował terminów o których mowa w art. 106 ust. 1 i 107 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, co powoduje, że nie można okresu służby zaliczyć do okresu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ustawy emerytalnej.

Jeśli chodzi o zatrudnienie w (...) w A. (4m-ce i 17 dni) na stanowisku mechanika kierowcy to Sąd Okręgowy uznał ostatecznie, że można go zaliczyć do okresów pracy w szczególnych warunkach, albowiem z zeznań ubezpieczonego jak i zeznań świadka S. wynika, że w tym okresie był on zatrudniony tylko jako kierowca dźwigu samojezdnego marki K., którego dcc przekraczał 3,5 tony, co można, zdaniem Sądu, zakwalifikować według wykazu A dział VIII poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników

zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Odnośnie zastrzeżeń organu co do braku stosownego świadectwa pracy z tego zakładu, Sąd zważył, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, jak wyżej już wskazano, można stosować wszelkie przewidziane procedury cywilną środki dowodowe dla wykazania faktów, na których strona opiera swe roszczenia. Mogą to zatem być także zeznania świadków.

Jeśli chodzi o zatrudnienie od dnia 9.06.1986r. do 14.08.1989r. (tj. 3 lata 2 m-ce i 5 dni) w Spółdzielni Kółek Rolniczych w A. z siedzibą w S., to słusznie, w ocenie Sądu I instancji, nie uznano go jako zatrudnienia w warunkach szczególnych. Sąd zważył, że ubezpieczony pracował tam początkowo jako kierowca busa o ilości miejsc siedzących ok. 17, a następnie od 2.10.1986r. jako kierownik (...) (...) w W.. Ubezpieczony twierdził, że okres zatrudnienia na stanowisku kierownika (...) w W. winien być mu uznany za okres pracy w szczególnych warunkach albowiem w tym czasie wykonywał on obowiązki związane z dystrybucją paliw i środków chemicznych do ochrony roślin. Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków i samego ubezpieczonego, zgodne w tym zakresie z dokumentami, iż istotnie od marca 1987r. H. S. prowadził magazyn paliw bez dodatkowego wynagrodzenia zaś od dnia 1.03.1988r. zawarło z ubezpieczonym umowę zlecenia na czas nieokreślony, w ramach której powierzono mu za dodatkowym wynagrodzeniem obowiązki związane z wydawaniem i rozliczaniem pracowników (...) w W. z paliw tj. oleju napędowego, smarów, olejów. Stanowi to łącznie stanowić 2 lata 5 m-cy i 13 dni. Poza tym do obowiązków kierownika (...) należała koordynacja pracy zatrudnionych, rozdział obowiązków, kontrola wykonywania obowiązków pracowniczych, przyjmowanie zleceń na usługi rolnicze i okołorolnicze. Czynności związane z dystrybucją paliw i środków ochrony roślin zajmowały kierownikowi ok. połowę czasu pracy. W tych więc okolicznościach nie można uznać tej pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy emerytalnej i w zw. z przepisami rozporządzenia RM z 7.02.1983r. Wprawdzie w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale IV poz. 19 wymienia się przetwórstwo, magazynowanie, przepompowywanie, przeładunek, transport oraz dystrybucja ropy naftowej i jej produktów, ale należy podkreślić, że by uznać tego rodzaju czynności za wykonywane w warunkach szkodliwych winny być one wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, zaś ubezpieczony wykonywał je łącznie z innymi obowiązkami kierownika (...), które zajmowały mu co najmniej połowę pełnego wymiaru czasu pracy.

Następnie bezspornym między stronami pozostawało, że ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresie od 15.04.1981r. do 8.06.1986r. (5 lat 2 m-ce i 23 dni) w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w A. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wymienionym w wykazie A dział VIII poz. 2 rozporządzenia RM z 7.02.1983r. oraz w Zarządzeniu Ministra Leśnictwa i (...) z dnia 9 maja 1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach pracy resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego. Również Zakład nie kwestionował zatrudnienia ubezpieczonego w okresie od 18.10.1999r. do 31.03.2002r. (2 lata 5 m-cy i 13 dni) u H. O. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy w szczególnych warunkach. Jako, że organ uwzględnił ten okres na podstawie wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku, Sąd w niniejszym postępowaniu nie analizował szczegółowo tej okoliczności.

Bezspornie organ rentowy przyjął także jako udowodniony okres zatrudnienia ubezpieczonego w zakładzie (...) w okresie od 21.10.2008 do 31.12.2008r. Stanowi to łącznie okres 7 lat 9 m-cy i 19 dni. Nawet sumując to z zatrudnieniem w firmie (...) (0 lat 10 m-cy i 20 dni), gdzie ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, w firmie (...) w B. również na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony (1 rok 5 m-cy i 11 dni), w B. (4 m-ce i 17 dni) i w A. P. (3 m-ce) również na stanowiskach kierowców samochodów ciężarowych o dcc powyżej 3,5 tony, daje to 10 lat 7 m-cy i 4 dni wobec wymaganych 15 lat. Ubezpieczony nie spełnił więc przesłanki wymienionej art. 4 pkt 2 w związku z art. 3 ust. 7 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd I instancji zważył dalej, że choć nie podlegała sporowi sama okoliczność, że ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej przed dniem 1 stycznia 1999r. to nie było takiej zgodności wśród stron co do wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych po dniu wejścia w życie ustawy czyli po 31 grudnia 2008r. W takiej sytuacji art. 49 ustawy pomostowej daje ubezpieczonemu

możliwość nabycia świadczenia bez spełnienia wymogu zawartego w art. 4 pkt 6 ustawy. Zgodnie z nim prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009r.) miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Zdaniem Sądu Okręgowego, aby właściwie ocenić zaskarżoną decyzję, należało rozstrzygnąć przede wszystkim czy H. S. (1) po dniu 31.12.2008 r. wykonywał (bądź nie) pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 oraz czy w dniu wejścia w życie ustawy pomostowej (1 stycznia 2009r.) miał wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej. Skoro bowiem po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej, to aby nabyć prawo do świadczenia musiałby w dniu wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 2009r. mieć wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2 (15 lat), okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej (art. 49 ust. ust. 2 i 3). Jest to zatem zasadnicza kwestia, która determinuje kierunek postępowania w sprawie.

Po dniu 31.12.2008r. H. S. (1) wykonywał pracę kolejno:

- od 1.01.2009r. do 20.01.2009r. w zakładzie (...) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony oraz
- od 1.12.2010r. do 30.11.2011r. i od 1.02.2013r. do 12.02.2004r. w E. (...)W. S. w C. na stanowisku opiekun sprostowane na kierowca autobusu powyżej 15 osób, opiekun (łącznie 2 lata i 10 dni); załącznik nr 2 do ustawy pomostowej zawiera w poz. 8 prace kierowców autobusów, trolejbusów, motornicznych tramwajów w transporcie publicznym.

Zdaniem Sądu, pracy w żadnym z tych zakładów nie można uznać jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Jeśli chodzi o zatrudnienie w zakładzie (...) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony to okres tego zatrudnienia nie może być, zdaniem Sądu, uznany za zatrudnienie wykonywane w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej, ponieważ stanowisko to nie jest wymienione w jej załącznikach nr 1 i 2. Załącznik nr 2 do ustawy pomostowej wymienia w poz. 10 jako prace o szczególnym charakterze prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30.09.1957r. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala jednak uznać, że ubezpieczony wykonywał właśnie tego rodzaju prace. Sąd nie dał w tym zakresie wiary ubezpieczonemu, albowiem nie zostało to potwierdzone żadnym innym w pełni wiarogodnym dowodem. Same zeznania ubezpieczonego, jako że są w oczywisty sposób nacechowane osobistym zaangażowaniem w rozstrzygnięcie sprawy, nie mogą stanowić dostatecznego dowodu, zaś brak akt osobowych ubezpieczonego. Ubezpieczony nie wskazał także żadnego świadka na okoliczność tego zatrudnienia. Jeśli chodzi o zatrudnienie w firmie (...) w C. na stanowisku opiekun (sprostowane na kierowca autobusu powyżej 15 osób, opiekun) w wymiarze łącznie 2 lata i 10 dni, to zdaniem Sądu nie może być ono kwalifikowane jako zatrudnienie w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej bowiem stanowiska takiego nie wymienia się w jej załącznikach. Z zeznań ubezpieczonego wynika, że w tej firmie faktycznie wykonywał pracę kierowcy autobusu powyżej 15 miejsc siedzących i wykonywał kursy przewozowe osób

niepełnosprawnych z i do miejscowości O. na zajęcia w Warsztatach Terapii Zajęciowej K.. Jednocześnie w czasie przejazdów sprawował opiekę nad tymi osobami. W międzyczasie (gdy niepełnosprawni brali udział w zajęciach) wykonywał również inne przewozy w ramach usług na rzecz osób fizycznych np. dowoził uczniów szkół czy np. żałobników na pogrzeby. Załącznik nr 2 do ustawy pomostowej zawiera w poz. 8 prace kierowców autobusów, trolejbusów, motorniczych tramwajów w transporcie publicznym. Zdaniem Sądu ubezpieczony nie wykazał, by praca wykonywana w sposób opisany wyżej, była wykonywana w ramach transportu publicznego, o jakim mowa w załączniku do ustawy pomostowej. Co więcej pracodawca ubezpieczonego - płatnik składek na FEP nie złożył do ZUS informacji o wykonywaniu przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych, ponadto nie wskazał w świadectwach, że praca była wykonywana w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, co jest jego obowiązkiem wynikającym z przepisów ustawy (art. 38 i nast.). Zważywszy na te okoliczności nie można uznać, że H. S. (1) po dniu 31.12.2008r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej. To zaś prowadzi dalej do stwierdzenia, że ubezpieczony nie nabył prawa do spornego roszczenia na podstawie art. 4 ustawy pomostowej (nie spełnił przesłanki wymienionej w art. 4 ust. 6).

Z kolei by przyznać ubezpieczonemu prawo do świadczenia na podstawie art. 49 ustawy pomostowej należało ustalić, czy w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009r.) miał on wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze tj. 15 lat pracy (zob. art. 4 pkt 2 ustawy) w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Dlatego też, zdaniem Sądu, należało ustalić i rozstrzygnąć dwie kwestie, a mianowicie: czy wnioskodawca miał okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wynoszący co najmniej 15 lat, przy czym trzeba dodać, że chodzi tu wyłącznie o prace wymienione w załączniku nr 1 i załączniku nr 2 do ustawy (tak D. Wajda, Art. 4, [w:] B. Gudowska (red.), Ustawa o emeryturach pomostowych. Komentarz, Warszawa 2013, Nb. 5) oraz czy przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zaznaczyć należy, że, aby wnioskodawcy mogła być przyznana emerytura pomostowa, obie powyższe przesłanki musiałyby zostać spełnione łącznie. Brak udowodnienia jednej z nich spowodowałoby automatycznie brak prawa do świadczenia.

Oceniając zgromadzony materiał dowodowy Sąd I instancji uznał, że zatrudnienie ubezpieczonego do dnia 1 stycznia 2009r. nie może być kwalifikowane jako praca w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Po 1. zatrudnienie w okresie od 8.12.1975r. do 25.04.1976r. w (...) w A. (4m-ce i 17 dni) na stanowisku mechanika kierowcy żurawia samojezdnego, ponieważ rodzaj wykonywanej przez ubezpieczonego pracy nie został wymieniony w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy pomostowej.

Po 2. zatrudnienie w okresie od 15.04.1981r. do 8.06.1986r. (5 lat 2 m-ce i 23 dni) w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w A. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony ponieważ rodzaj wykonywanej przez ubezpieczonego pracy nie został wymieniony w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy pomostowej i brak dowodów by ubezpieczony wykonywał przewozy materiałów niebezpiecznych wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30.09.1957r. o jakim mowa w poz. 10 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej.

Po 3. zatrudnienie od dnia 9.06.1986r. do 14.08.1989r. (tj. 3 lata 2 m-ce i 5 dni) w Spółdzielni Kółek Rolniczych w A. z siedzibą w S. ponieważ rodzaj wykonywanej przez ubezpieczonego pracy nie został wymieniony w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy pomostowej.

Po 4. zatrudnienie w okresie od 18.10.1999r. do 31.03.2002r. (2 lata 5 m-cy i 13 dni) u H. O. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ponieważ stanowisko to nie jest wymienione w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych i brak dowodów by ubezpieczony wykonywał przewozy materiałów niebezpiecznych

wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30.09.1957r. o jakim mowa w poz. 10 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej.

Po 5. zatrudnienie w okresie od 1.08.2005r. do 23.09.2005r. (1 m-c i 23 dni) u A. Ś. (...) na stanowisku kierowcy ponieważ stanowisko to nie jest wymienione w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych i brak dowodów by ubezpieczony wykonywał przewozy materiałów niebezpiecznych wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30.09.1957r. o jakim mowa w poz. 10 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej.

Po 6. zatrudnienie od 1.01.2006r. do 21.10.2006r. (o lat 10 m-cy i 20 dni) u J. K. (1) i J. K. (2), wspólników spółki cywilnej pod szyldem Przedsiębiorstwo (...) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony ponieważ stanowisko to nie jest wymienione w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych i brak dowodów by ubezpieczony wykonywał przewozy materiałów niebezpiecznych wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30.09.1957r. o jakim mowa w poz. 10 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej.

Po 7. zatrudnienie od 13.11.2006r. do 29.03.2008r. w (...) w B. (1 rok 4 m-ce i 16 dni) na stanowisku kierowcy ponieważ stanowisko to nie jest wymienione w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych i brak dowodów by ubezpieczony wykonywał przewozy materiałów niebezpiecznych wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30.09.1957r. o jakim mowa w poz. 10 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej.

Po 8. zatrudnienie od 23.05.2008r. do 22.08.2008r. w (...) Sp. z o.o. w Ł. (3 m-ce) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych, ponieważ stanowisko to nie jest wymienione w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych i brak dowodów by ubezpieczony wykonywał przewozy materiałów niebezpiecznych wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30.09.1957r. o jakim mowa w poz. 10 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej.

Z powyższego wynika, że na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych tj. na dzień 1.01.2009r. H. S. (1) nie legitymował się wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy co sprawia, że nie spełnił przesłanek do nabycia świadczenia o których mowa w art. 49 ustawy.

Reasumując Sąd Okręgowy stwierdził, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i brak podstaw do uwzględnienia odwołania. Wobec tego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie zostało oddalone.

Apelację od wyroku wywiódł wnioskodawca, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1.naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności:

- przepisu art. 4 Ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych

- przepisu art. 108 ust 1 - 3 oraz art. 107 ust. 1 Ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej - w brzmieniu z dnia 16.10.1975 r. pozostającego w związku z paragrafem 9 ust. 1 i par. 10 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22.11.1953 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin poprzez przyjęcie, że powód nie nabył uprawnień do emerytury pomostowej,

2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału, poprzez przyjęcie, że powód nie udowodnił wykonywania stałej i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych, przez okres co najmniej 15 lat, zaliczanych do stażu w szczególnych warunkach określonych w art. 5 i 6 niniejszej ustawy.

Wskazując na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżanego wyroku w całości i przyznanie powodowi prawa do emerytury pomostowej oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ewentualnie gdyby Sąd Apelacyjny mu podzielił powyższego wniosku o uchYLENIE zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że wykaz A prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury w Dziale VII pozycja 2 powyższego Rozporządzeniu Rady Ministrów - przewiduje prace kierowców samochodów ciężarowych, których DCC przekracza 3,5 t. jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach. Zatem Sąd mógł zaliczyć w ustalonym stanie faktycznym, że okresy zatrudnienia powoda - stanowią w rzeczywistości udowodniony okres jego pracy w warunkach szczególnych wynoszący przed dniem 01.01.1999 r. - łącznie 13 lat, 9 miesięcy i 28 dni.

Zdaniem apelującego, Sąd dokonał błędnej wykładni przepisu art. 107 ust. 1 Ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie zastosował powiązanego z nim przepisu paragrafu 9 ust1 i par. 10 ust 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22.11.1968 r. „w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin“. Bowiem przepisy te stanowią, iż żołnierz zwolniony z okresowej służby wojskowej - jeżeli nie może zgłosić wniosku o zatrudnienie w terminie 30 dni od daty zwolnienia z przyczyn od niego niezależnych stwierdzonych zaświadczeniem właściwego organu - to termin powyższy uważa się za zachowany w razie zgłoszenia wniosku o zatrudnienie, nie później niż w ciągu 30-stu dni od ustania tejże przeszkody.

Natomiast powód udowodnił dokumentami przed Sądem że przeszkodą taką w rozumieniu powyższych przepisów był fakt, iż Jednostka Wojskowa, która zwalniała go do cywila doręczyła dokumenty stwierdzające nabycie przez innego kwalifikacji zawodowych kierowcy kategorii CE - dopiero z dniem 2.12.1975 r. To właśnie z tym dniem wystawiono mu skierowanie do pracy w (...)u wA. K., gdzie podjął pracę z dniem 8.12.1975 r., a następnie po otrzymaniu uprawnień w charakterze kierowcy samochodów ciężarowych, których (...) przekracza 3,5 t.

Apelujący podkreślił, iż Urząd Miasta w C. dopiero po otrzymaniu dokumentacji wojskowej, mógł powodowi wydać Prawo Jazdy kategorii CE uprawniające go do prowadzenia samochodów ciężarowych, których „DCC" przekracza 3,5 t. co było warunkiem sine qua non jego zatrudnienia w tymże Przedsiębiorstwie. Powyższy fakt, niezależny od powoda uzasadnia jego zwłokę w podjęciu zatrudnienia.

Uzasadniając zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału skarżący podniósł, że po dniu 31.12.2008 r. wnioskodawca wykonywał pracę m.in. w firmie przewozowej (...) na stanowisku kierowcy autobusu powyżej 15 miejsc, ale okres ten nie został zaliczony, gdyż w ocenie Sądu nie była to praca w transporcie publicznym. Zgodnie natomiast z przepisami ustawy z dnia 21.03.1985 r. o drogach publicznych, transportem publicznym jest praca wykonywana drogach o statusie publicznym m.in. poprzez przewóz osób autobusem powyżej 9 osób.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszej sprawy było spełnienie przez wnioskodawcę H. S. (1) przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej.

W powyższym zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikającej z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, uzasadniających ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. Sąd Apelacyjny podziela dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i rozważania prawne, przyjmując je za własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich szczegółowego powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 listopada 1998r. I PKN 339/98 OSNAPiUS z 1999r. nr 24 poz. 776).

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008. Nr 237, poz. 1656 ze zm.), prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art.33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Ustawa o emeryturach pomostowych dopuściła odstępstwa od przesłanki wymienionej w jej art. 4 pkt 6, wskazując w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku w niniejszym składzie podziela pogląd prawny wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013/5-6/62, w którym wskazano, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009 r. Osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach

szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Organ rentowy w decyzji z dnia 05.06.2015r. odniósł się jedynie do przesłanek z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, uznając, iż wnioskodawca nie spełnił przesłanek z pkt 2 i pkt 6 tego przepisu. Pozwany zaliczył bowiem wnioskodawcy jedynie 7 lat 9 miesięcy i 19 dni stażu pracy w warunkach szczególnych, uznając jednocześnie, iż żadna z prac wykonywanych przez ubezpieczonego po 31.12.2008 r. nie była pracą w warunkach szczylnych w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd I instancji po przeprowadzeniu postępowania dowodowego z dokumentacji osobowej wnioskodawcy oraz z udziałem świadków uznał, iż do stażu tego zaliczyć można ubezpieczonemu również okresy pracy:

- od 8.12.1975r. do 25.04.1976r. w (...) w A. na stanowisku mechanika kierowcy,
- od 1.01.2006r. do 21.10.2006r. w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony
- od 13.11.2006r. do 29.03.2008r. w (...) w B. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony
- od 23.05.2008r. do 22.08.2008r. w (...) Sp. z o.o. w Ł. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych,
- od 1.01.2009r. do 20.01.2009r. w (...) sp. z o.o. w B. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony;

Łącznie Sąd Okręgowy zaliczył zatem wnioskodawcy 10 lat 7 miesięcy i 4 dni stażu pracy w warunkach szczególnych, o jakim mowa w art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Jednocześnie Sąd ten potwierdził ustalenia organu rentowego, iż żadna z prac wykonywanych przez ubezpieczonego po 31.12.2008 r. nie była pracą w warunkach szczylnych w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd I instancji przeprowadził także analizę okresów zatrudnienia wnioskodawcy w kontekście prac wymienionych w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, uznając, iż na dzień 1.01.2009 r. nie miał on stażu pracy, o jakiej mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych w wymiarze 15 lat.

W rezultacie Sąd Okręgowy stwierdził, iż wnioskodawca nie spełnił przesłanek zarówno z art. 4 jak i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd II instancji podzieliła ustalenia Sądu I instancji w powyższym zakresie. Wbrew twierdzeniom apelującego, do stażu pracy w warunkach szczególnych nie można zaliczyć mu okresów zatrudnienia od 1.12.2010r. do 30.11.2011r. i od 1.02.2013r. do 12.02.2004r. w E. (...) W. S. w C. na stanowisku kierowcy autobusu powyżej 15 osób. Niezależnie bowiem od tego, czy była to praca w transporcie publicznym, jak wynika z zeznań wnioskodawcy, jako kierowca pracował on dziennie tylko ok. 4 godzin. To zaś wyklucza wykonywanie przez niego pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Do stażu tego zaliczyć wnioskodawcy nie można również okresu pracy od 9.06.1986r. do 14.08.1989r. (tj. 3 lata 2 m-ce i 5 dni) w Spółdzielni Kółek Rolniczych w A. z siedzibą w S.. Jak trafnie ustalił Sąd I instancji, w dniu 1.03.1988r. zawarto z ubezpieczonym umowę zlecenia na czas nieokreślony, w ramach której powierzono mu za dodatkowym wynagrodzeniem obowiązki związane z wydawaniem i rozliczaniem pracowników (...) w W. z paliw tj. oleju napędowego, smarów, olejów. Czynności związane z dystrybucją paliw i środków ochrony roślin zajmowały kierownikowi ok. połowę czasu pracy. Nadto, jak wynika z akt osobowych wnioskodawcy, w dniu 13.07.1986 r. złożył on wniosek o ekwiwalent za korzystanie z motoroweru do celów służbowych. Z powyższego wynika zatem, iż wbrew twierdzeniom skarżącego, także przed dniem 1.03.1988 r. nie pracował on stale jako kierowca samochodu ciężarowego, bowiem jeździł także motorowerem.

Niezasadnym okazał się również podnoszony przez wnioskodawcę zarzut niezaliczenia mu do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu służby wojskowej od 25.10.1970 r. do 16.10.1975 r.

Bezspornym było, iż wnioskodawca przed odbyciem służby wojskowej nie był nigdzie zatrudniony. W sytuacji takiej podstawę zaliczenia okresu służby wojskowej stanowi § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin, zgodnie z którym żołnierzowi zwolnionemu z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, który przed powołaniem do tej służby nie był zatrudniony, a w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia zgłosił do organu do spraw zatrudnienia prezydium właściwej rady narodowej wniosek o skierowanie do pracy i po skierowaniu go do zakładu pracy przystąpił do wykonywania zatrudnienia, zalicza się okres odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia wymaganego dla nabycia uprawnień do wymiaru urlopu wypoczynkowego i uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Wnioskodawca służbę wojskową zakończył w dniu 16.10.1975r., jednak wniosek o zatrudnienie zgłosił dopiero w dniu 27.11.1975 r., czyli po upływie przewidzianego w powyższym przepisie 30-dniowego terminu.

Dopuszczalność zaliczenia okresu służby wojskowej pomimo przekroczenia 30-dniowego terminu zgłoszenia wniosku o skierowanie do pracy przewidywał jednak § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin, który stanowił, iż jeżeli żołnierz zwolniony z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej nie może zgłosić wniosku o zatrudnienie w terminie określonym w § 6 ust. 1 lub w § 7 ust. 1 (30 dni od daty zakończenia służby wojskowej) z powodu choroby stwierdzonej zaświadczeniem zakładu społecznego służby zdrowia lub wojskowego zakładu leczniczego albo lekarza wojskowej służby zdrowia bądź z innych przyczyn od niego niezależnych, a stwierdzonych zaświadczeniem właściwego organu, termin ten uważa się za zachowany w razie zgłoszenia przez żołnierza wniosku o zatrudnienie nie później niż w ciągu 30 dni od odzyskania zdolności do pracy lub ustania innej przeszkody.

Wnioskodawca podnosił, iż w jego przypadku przeszkodą w rozumieniu powyższego przepisu był fakt, iż Jednostka Wojskowa, w której przebywał doręczyła dokumenty stwierdzające nabycie przez innego kwalifikacji zawodowych kierowcy kategorii CE - dopiero z dniem 2.12.1975 r. Na potwierdzenie powyższego przedłożył prawo jazdy, które, jak podnosił, mogło zostać wydane dopiero po otrzymaniu przez Urząd Miasta jego dokumentacji wojskowej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, wnioskodawca nie wykazał jednak, aby rzeczywiście zaistniała niezależna od niego przeszkoda uniemożliwiająca mu zgłoszenie wniosku o zatrudnienie w terminie 30 dni od daty zakończenia służby wojskowej. Z przedłożonej przez niego kserokopii prawa jazdy wynika bowiem jedynie data wydania uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii CE, tj. 15.12.1975 r. Z dokumentu tego nie wynika natomiast, aby jednostka wojskowa wydała mu jego dokumentację z opóźnieniem, co skutkowało późniejszym złożeniem wniosku o zatrudnienie w (...) w A.. Ustalenie tylko na podstawie daty wydania prawa jazdy, iż z przyczyn od niego niezależnych wnioskodawca nie mógł we wcześniejszym terminie złożyć wniosku o zatrudnienie, byłoby w ocenie Sądu II instancji znaczną nadinterpretacją faktów. Zauważyć nadto należy, iż skoro uprawnienie do kierowania przez wnioskodawcę pojazdami kategorii CE wydane zostało dopiero w dniu 15.12.1975 r. (a więc ubezpieczony dokument ten prawdopodobnie otrzymał jeszcze później), wątpliwości budzi fakt, iż na stanowisku kierowcy pracować on miał rzekomo już od dnia 8.12.1975 r.

Sąd I instancji trafnie zatem ustalił, iż ubezpieczony nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych, nie spełniając tym samym przesłanki z art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Apelacyjny w pełnej rozciągłości podziela także ustalenia Sądu Okręgowego odnośnie niespełnienia przez wnioskodawcę przesłanki z art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Odnosząc się do zarzutu skarżącego dotyczącego sprzeczności w ustaleniach Sądu I instancji odnośnie okresu zatrudnienia od 8.12.1975r. do 25.04.1976r. w (...) w A., wyjaśnić należy, iż Sąd Okręgowy okres ten zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych jako przesłanki z art. 4 pkt 2 ustawy. Przepis ten wskazuje na okres pracy w warunkach wynoszący co najmniej 15 lat, przy czym zgodnie z art. 3 ust. 7 tej ustawy odnośnie prac wykonywanych przed dniem wejścia w życie ustawy (tj.

przed 01.01.2009 r.) chodzi tu o prace w szczególnych warunkach w rozumieniu zarówno art. 3 ust. 1 i 3 ustawy jak i art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W przepisie art. 49 pkt 3 ustawy chodzi natomiast jedynie o prace w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, a więc wymienione w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Tak więc Sąd I instancji prawidłowo ustalił, iż praca wnioskodawcy od 8.12.1975r. do 25.04.1976r. była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 7 tej ustawy (art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS), a zatem mogła zostać uwzględniona przy ustalaniu spełnienia przesłanki z art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych, jednak jako praca nie wymieniona w załącznikach do ustawy o emeryturach pomostowych, nie mogła zostać zaliczona do prac wymienionych w art. 49 pkt 3 tej ustawy.

Reasumując, Sąd Apelacyjny uznał, iż Sąd Okręgowy trafnie oddalił odwołanie wnioskodawcy, gdyż nie spełnił on przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego.

SSA Grażyna Czyżak SSA Alicja Podlewska SSA Jerzy Andrzejewski